

inmiddels diverse van binnen mogen fotograferen, waaronder de Sint-Janskerk en het museumgoudA. Ik ben altijd op zoek naar meer mogelijkheden.

Wat vindt u uw meest geslaagde werk?

Ik vind het geweldig om de reacties na afloop te zien van de mensen die een directe binding hebben met de gebouwen. Een echt geslaagde foto raakt dan in één keer. Ik zou niet kunnen zeggen welk werk ik momenteel het meest geslaagd vind, maar ik heb erg veel plezier gehad bij het maken van de foto's van de Sint-Victorkerk en de Sint-Janskerk. Ik kijk graag nog naar de foto's terug.

Heeft het (Goudse) publiek al eens kennis gemaakt met uw werk via bijvoorbeeld een expositie?

Na het fotograferen en afdrukken ga ik altijd terug om het resultaat te laten zien. Bovendien staan de foto's op mijn website www.meewezen.nl Op die manier exposeer ik de beelden. Het is een aantal keer voorgekomen dat ik ze ook aan een groter publiek heb laten zien; dat doe ik graag als daar vraag naar is.

Ondergronds

Leon Mijderwijk

In de meeste archeologische publicaties draait het om de vondsten. Over de archeoloog wordt gezwegen. Onterecht, want de opgraver bepaalt in grote mate de waarde van een archeologisch onderzoek. Zijn vak(on)bekwaamheid bepaalt niet alleen wat er aan de oppervlakte komt, maar ook welke gegevens worden vastgelegd. Auteur Leo Verhart, zelf professioneel archeoloog, heeft wel oog voor de persoon achter de vondsten en heeft daarover twee prettig leesbare boeken geschreven: *List & bedrog, vervalsingen in de Nederlandse archeologie* en *Dubbelfocus, Nederlandse opgravingsfoto's uit 1900-1940*.¹ De eerste gaat over vervalste archeologische objecten. Doelbewuste vervalzers of gewone grappenmakers proberen daarmee de archeologische wereld op hun kop te zetten. Het doel varieert van geldzucht tot wetenschappelijke erkenning. Veelal kan pas later, door verbeterde archeologische en technische kennis, het bedrog worden achterhaald. Gaat het hier deels om pseudo-archeologen, in *Dubbelfocus* gaat het over echte archeologie, uit de periode 1900-1940. De term 'dubbelfocus' verwijst naar de dubbele waarde van de foto's. Zij tonen niet alleen de archeologische vondst, maar zij vormen ook een prachtig beeld van de omstandigheden bij opgravingen en sociale verstandhoudingen in die tijd. De archeoloog in keurig pak kijkt toe hoe de arbeiders het graafwerk verrichten. Stilstaan mochten zij soms wel, want anders mislukte de foto.

De link met een Gouds archeologisch onderzoek kon ik bij het herlezen van deze boeken niet onderdrukken, namelijk het wichelroedenonderzoek naar de onderaardse gangen van het kasteel van Gouda. Wichelroedenloopster N. Klein Sprokkelhorst stelde tijdens twee sessies in 1937 vast dat er onderaardse gangen liepen vanaf het kasteel die doorliepen onder de IJssel. Andere wichelroedenlopers stonden sceptisch tegenover de bevindingen van de relatief onervaren zoekster Klein Sprokkelhorst. Opgravingen in 1938 bewezen dat haar aanwijzingen onbetrouwbaar waren. Ook deze opgravingen leverden mooie plaatjes op. Te zien is hoe burgemeester J.G. Gaarlandt, omringd door notabelen, de eerste graszode afsteekt. Het bleef bij die ene zode; in het kader van een werkverschaffingsproject namen meer geoefende grondwerkers het werk van de burgemeester over.

Mevrouw Klein Sprokkelhorst wijst 'die Goude'-oprichter A.R. van de Putte en andere belangstellenden de plaats van de onderaardse gangen, 1937.

Gelukkig is over het wichelroedenavontuur een artikel geschreven door Nico Habermehl. Dankzij hem en Leo Verhart kunnen we ook in de luie stoel, zonder vuile handen, genieten van de opgravingen. Net als de pioniers van de archeologie in hun keurige pak...

De genoemde boeken zijn:

- L. Verhart, *List & bedrog, vervalsingen in de Nederlandse archeologie* (Utrecht 1995) en *Dubbelfocus, Nederlandse opgravingsfoto's uit 1900-1940* (Abcoude 2001).
- N.D.B. Habermehl, 'Op zoek naar de onderaardse gangen van het voormalige kasteel te Gouda, 1937-1938', in H. Sprokholt, C. Akkerman en M. van Dasselaar, *Het kasteel van Gouda*, Jaarboek 1992/1993 van de archeologische vereniging Golda (Delft 1993) 62-72.

Agenda

MuseumgoudA

6 juli tot 30 september

Doorvaart door Gouda

7 oktober tot 6 januari 2007

Goud, zilver en half edelstenen uit de Tsjechische Art Nouveau en Art Deco

Aanvulling op Audite

De heer Jan Kooijman aan de Turfmarkt 142 deelde naar aanleiding van de *Audite* van Henny van Dolder-de Wit over de huizen aan de Hoge Gouwe mee, dat hij een krantenknipsel heeft van 8 december 2004 waarin het volgende te lezen staat: 'Het pand Hoge Gouwe 205-207 is op 28 maart 1966 aangewezen als rijksmonument. Helaas werd het in dit perceel gevestigde plateelfabriekje met bovenliggende woning in 1970 door brand verwoest. Het pand is daarop in 1971 gesloopt. Omdat het pand nog voorkomt in de administratie van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg heeft de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met verwijzing naar artikel 8 eerste lid en artikel 4 van de Monumentenwet 1988 besloten het rijksmonument Hoge Gouwe 205-207 af te voeren voor de gemeente Gouda'.